

INGURUMENA. Atzo iluntzean fuel-olioa Galiziako itsasertzetik soilik 22 kilometrora zegoen

X.REV / EFE

Prestige-k sortutako marea beltza garbitzen ari diren hainbat boluntario, Malpicako hondartzan.

‘Prestige’ ontzia hondoratzean sortutako orbana kostara iristear da

Haizearen norabidea aldatzen bada soilik saihestu ahal izango da erregaia itsasertzera heltzea

Erredakzioa | DONOSTIA

Aste osoan adituek eginiko iragarpen ezkorrenak betetzen ari dira, eta *Prestige* petroliontzia-
ren hondoratzeak eragin zuen
fuel-olio orban handia Galiziako
itsasertzera hurbiltzen ari da,
erremediorik gabe. Atzo iluntzean
Espainiako Gobernuak Galizian duen
ordezkariak jakinarazi zuenez,
orbana Fisterrako itsasertzetik
soilik 12 miliatara (22 kilometro)
zegoen. Meteorologoek iragarri
bezala, azken egunetan Galizian
ipar-mendebaldetik jotzen duten
haizea itsasertzera hurbiltze ari da
orbana. Gainera, ez dirudi hurrengo
ordueta haizearen norabidea aldatuko
denik. Galiziako Xuntako Arrantza
kontseilari Lopez Veigak aitortu
zuenez, «haizearen indarrak eta
norabideak eragingo du orbana
kostaldera iristea ala ez».

Kostaldera hurbiltzen ari den
orbana handia da oso. 500 kilometro
koadrokoa da, eta 11.000 tona
fuel-olio ditu. Itsasertzera helduko
balitz, hondamendi ekologikoa
ikaragarri handia izango litzateke.
Lopez Veigak azpimarratu duenez,
«bigarren marea beltza itsasertze-
ra helduko balitz, ondorioak lehenengo
orbanak eragin zituenak baino
kaltegarriagoak izango lirake».

Baliteke orbana gaur iristea

Adituen arabera, orbana aste-
buruan iritsiko da kostaldera.
Asteazkenean fuel-olio orban
Fisterratik 101 kilometrora aurkitzen
zen; herenegun, 60 kilometro-
ra, eta, atzo, berriz, 22 kilometro-
ra. Azkenean orbana

kostaldera heltzen bada, batez
ere Costa da Morte —istripua gertatu
zen tokia— inguruko eskualdeei kalte
egingo dituela diote adituek. Hala ere,
baliteke haizearen norabidearen arabe-
ra erregaia Rias Baixesetara ere
heltzea. Hain zuzen ere, hori da
adituak gehien kezkatzen dituen
na. Lopez Veigak esan duenez,
«fuel-olioa Rias Baixesetara ez
heltzeko ahalegin guztiak egingo
diren ari gara. Esaterako, erregaia

Arousako itsasadarrera heldu
ez dadin fuel-olioa zurgatzen duen
ontzi bat jarri dugu».

Kontuak kontu, hori ez da
kostaldera iritsi daitekeen orban
bakarra. Izan ere, beste orban txiki-
ago bat Salvorako Irlatik 20 miliatara
dago. Lopez Veigak aitortu duenez,
«*Prestige* hondoratu zen tokian orban
berriak agertu dira. Hala ere,
oraingoz ezin dugu esan zenbateko
luzera duten».

‘Byzantio’ itsasoan da jada

Azken egunetan ika-mika handia
sortu du *Byzantio* petroliontzia-
kiak. Ontzia atzo habiatu zen
Estoniatik Holandarantz. Talde
ekologistek gogor kritikatu dute
Byzantio. Izan ere, krosko baka-
rrekoa eta zaharra —26 urte—
izateaz gain, *Prestige*-ren arma-
dore berak pleitatu du. Horre-
gatik, Greenpeace erakunde
ekologistak hainbat kidek itsa-
soratzea trabatzen saiatu ziren.
Ontziak 53.000 tona fuel-olio
garraiatuko ditu.

Eusko Jaurarlitzak *Prestige*-k
sortutako hondamendia aztertze-
ko sortu duen batzordeak adierazi
duenez, oraingoz ez dago orbana
Euskal Herriko itsasertzetara
heltzeko arriskurik.

ERREGAIA

«Fuel-olioak minbizia eragin diezaioke gizakiari»

Minbiziaren Nazioarteko Ikerketarako Agentziak (AIIC) *Prestige*-k garraiatzen zuen fuel-olioak «gizakiari minbizia eragin diezaiokeela» ondorioztatu du. AIICko adituek azaroaren 18an hartutako laginak aztertu dituzte erakundeak Frantzian duen egoitzan. Ikertzaileek azpimarratu dutenez, erregaiak 30 konposatu zituen. Horien artean, 2-A motako hidrokarburo aromatikoa. Substantzia hori oso arriskutsua da gizakiarentzat, minbizia eragin dezakeelako. Greenpeace erakunde ekologistak fuel-olioa azalarekin ez ukitzea gomendatu du. Erakundeko kide Juantxo Lopez de Uraldek esan duenez, «orbana garbitzen dihardutenek babes neurri zorrotzak hartu beharko dituzte. Ez da komeni garbitzen dihardutenak eguneko bost ordu baino gehiago jardutea».

BOTIKAK

MMEk ez du lortu herrialde pobreek botika merkeak egin ahal izateko akordiorik

Erredakzioa | DONOSTIA

Herrialde pobreek larrialdietan sendagai generikoak —marka jakinik gabekoa, baina askoz ere merkeagoak— egin eta saldu ahal izango zituztela erabaki zuen Munduko Merkataritza Erakundeak (MME) iragan urtean, Dohan (Hegoafrika) eginiko bileran. Botika generikoak herrialde pobreen aldarrikapen nagusietakoa dira. Ohiko sendagaiak oso garestiak dira, eta ezin izaten dituzte erosi.

Hala ere, atzo Genevan bildutako MMEko 145 ordezkariak ez zuten Dohanen hitzartutakoaren inguruko akordiorik lortu. Izan ere, oraindik zenbait gai zehaztea falta da. Esaterako, proiektua indarrean jartzeko mekanismoak, ekimenak zein gaitz hartuko dituen edo gero generikoak berriz ere herrialde aberatsetara ez itzultzeko neurriak.

IKERKUNTZA

Asma atake zenbait iragartzeko modua asmatu dute

Erredakzioa | DONOSTIA

Oso gogorrak izaten dira zenbaitetan asma atakeak, baina iragartzen zailak. Erresuma Batuko Glenfield erietxeko ikertzaile talde batek atake horiek iragartzen lagun dezakeen modua asmatu du.

Aditzera eman dutenez, karkaxetan dago gakoa. Karkaxak ikertu eta horietan zelula mota jakin bat —*eosinophils*— normalean baino ugariagoa bada, handitu egiten da asma atakeak izateko arriskua. Atakea izan aurreko asteetan hasten dira ugaritzen zelula horiek. Ikertzaileek azaldu dutenez, era honetako ikerketak eginez askoz errazagoa izango da asmatikoei botikak noiz eta nola hartu behar dituzten esatea, tratamenduak egokitzea.